

بانك مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره سیاستها و مقررات ارزی

«مجموعه مقررات ارزی»

بخش هفتم:

«نحوه رسیدگی به تعهدات ارزی ناشی از واردات کالا و خدمت»

«بخش هفتم»

«نحوه رسیدگی به تعهدات ارزی ناشی از واردات کالا و خدمت»

صفحه

عنوان

۲	الف) مراحل الزامی قبل از ارائه خدمات به متقاضیان واردات کالا و خدمت
۳	ب) نحوه بررسی پروانه گمرکی / اسناد به جهت رفع تعهد ارزی
۶	ج) نحوه رفع تعهد ارزی در صورت عدم ارائه پروانه گمرکی و اسناد مورد درخواست
۸	د) نحوه پیگیری تعهد ارزی
۱۳	ه) پیوست‌ها

«نحوه رسیدگی به تعهدات ارزی ناشی از واردات کالا و خدمت»

الف) مراحل الزامی قبل از ارائه خدمات به متقاضیان واردات کالا و خدمت:

- ۱- اعتبار سنجی واردکننده قبل از ارائه خدمات و نیز کنترل سقف تعهداتی مجاز ابلاغی از سوی بانک مرکزی ج.ا.ا.
- ۲- اخذ تعهد نامه ارائه پروانه گمرکی ورود کالا.
- اخذ تعهدنامه از واردکننده طبق فرم نمونه پیوست شماره (۲) در بخش اول مجموعه مقررات ارزی در ارتباط با تحقق مفاد ذیل بندهای (۹ و ۱۴) قسمت کلیات از بخش اول مجموعه مقررات ارزی (که در متن تعهدنامه درج گردیده است) بارعایت موارد ذیل الزامی است:
- ۱-۲- تعهدنامه باید توسط شخص واردکننده (دارنده کارت بازرگانی/مجوز واردات) تکمیل و قسمت ذیل آن نیز توسط مسئولین شعبه پس از احراز هویت متقاضی منطبق با کارت بازرگانی با ذکر نام، تایید، امضاء و مهر گردد.
- ۲-۲- مؤسسه اعتباری مکلف است تعهدنامه ماخوذه را تا پایان تسویه تعهد ارزی در سوابق مربوطه نگهداری نماید.
- ۳-۲- بر روی تعهدنامه برابر مقررات تمبر الصاق و ابطال گردد.
- ۴-۲- لازم است تعهدنامه درمورد اشخاص حقیقی توسط شخص واردکننده (دارنده کارت بازرگانی) و درمورد اشخاص حقوقی خصوصی توسط دارندگان امضاء مجاز (مرتبط با کارت بازرگانی آن شرکت) تکمیل، امضاء و مهر گردد.
- تبصره: استفاده از کارت بازرگانی شخص ثالث در سیستم بانکی کشور جهت واردات کالا و خدمت حتی بصورت وکالتی امکان پذیر نمی باشد.
- ۵-۲- درخصوص وزارتخانه‌ها، ارگانها، نهادها، شرکتهای، سازمانها و مؤسسات دولتی، اشخاص مسئول در دستگاه مربوطه (بغیر از ذیحساب) می‌بایست نسبت به تکمیل و تنظیم تعهدنامه اقدام نمایند.
- ۳-دریافت وثایق مقرر در ذیل بندهای (۹ و ۱۴) قسمت کلیات از بخش اول مجموعه مقررات ارزی.

ب) نحوه بررسی پروانه گمرکی / اسناد مثبت‌ه حاکی از ورود و ترخیص.

۱- نحوه رفع تعهد ارزی با ارائه پروانه گمرکی و یا سایر اسناد حاکی از ورود کالا و خدمت

۱-۱- رفع تعهد ارزی (صرفاً تعهد ارائه پروانه گمرکی) در قبال ارائه پروانه گمرکی حاکی از ورود و ترخیص قطعی کالا و با مطابقت کمی و کیفی به لحاظ ارزش و مشخصات کالای وارده با اسناد ارائه شده مطابق با ثبت سفارش (در خصوص اعتبارات اسنادی علاوه بر موارد مذکور تطابق با شرایط مندرج در اعتبار اسنادی)، ظرف مهلت مقرر در بخش اول مجموعه مقررات ارزی با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهد بود. در مواردی که واردکننده در مهلت‌های مقرر اعطایی نسبت به ارائه اسناد حمل و پروانه گمرکی حاکی از ورود و ترخیص کالا اقدام ننماید، مؤسسه اعتباری موظف است ضمن ضبط وثیقه مأخوذه (موضوع ذیل بندهای ۹ و ۱۴) قسمت کلیات اول مجموعه مقررات ارزی، مراتب را وفق مفاد این مجموعه پیگیری نماید.

تبصره ۱- در خصوص پروانه های سبز گمرکی که تاریخ آنها قبل از اجرایی شدن نسخه الکترونیکی آن (۱۳۹۴/۰۴/۲۹) می باشد، رفع تعهد ارزی با اخذ اصل پروانه سبز گمرکی ممهور به «مهر قابل توجه بانک» حاکی از ورود و ترخیص کالا و مطابقت مندرجات روی و ظهر پروانه مزبور با شرایط ثبت سفارش و اسناد حمل مربوطه (در خصوص اعتبارات اسنادی علاوه بر موارد مذکور تطابق با شرایط مندرج در اعتبار اسنادی)، با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهد بود. لازم است پس از ممهور نمودن اصل پروانه و یا اصل گواهی مدلول سند گمرکی مأخوذه، به مهر شعبه/ واحد ارزی ذیربط، تصویری خوانا از روی و ظهر آن تهیه و در سوابق مربوط ضبط گردد.

تبصره ۲- در خصوص آن دسته از پروانه های سبز گمرکی صادره قبل از تاریخ ۱۳۹۴/۴/۲۹ که فاقد اطلاعات کامل در سامانه پرتال ارزی می باشند، آن مؤسسه اعتباری می بایست جهت احراز اصالت پروانه های مذکور مراتب را از گمرکات اجرایی استعلام نماید.

تبصره ۳- در صورتیکه اصل پروانه سبز گمرکی ارائه شده فاقد مهر قابل توجه بانک باشد، مشروط بر اینکه از سایر مفاد پروانه منجمله مهر درب خروج، ورود و ترخیص کالا و همچنین مطابقت مندرجات آن با شرایط ثبت سفارش و اسناد حمل مربوطه (در خصوص اعتبارات اسنادی علاوه بر موارد مذکور تطابق با شرایط مندرج در اعتبار اسنادی)، توسط آن مؤسسه اعتباری احراز گردد، رفع تعهد ارزی با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهد بود.

تبصره ۴- ضمن تاکید بر این مهم که در صورت عدم ارائه پروانه گمرکی در مهلت مقرر بایستی مراتب به سازمان تعزیرات حکومتی جهت اقدامات لازم منعکس گردد، در این خصوص در صورت وصول پروانه پس از مهلت مقرر با تأیید بخش حقوقی آن بانک، نسبت به بررسی ایفای تعهد ارزی اقدام لازم صورت پذیرد.

تبصره ۵- در مواردی که تامین ارز اعتبار/برات اسنادی و یا حواله ارزی، جهت کالاهای وارداتی از محل منابع بانک مرکزی، حساب ذخیره ارزی و یا صندوق توسعه ملی بوده و بطور خاص مدت زمان دیگری برای مهلت ارائه پروانه ترخیص کالا از گمرک در نظر گرفته شده باشد، ملاک عمل صرفاً مفاد بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوطه خواهد بود.

۱-۲- در صورت ارائه اصل پته مسافرتی بصورت تجاری کمتر از ۲۰۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها (مورد تایید گمرک جمهوری اسلامی ایران)، حاوی وزن، تعداد، ارزش و نوع کالا و احراز تطابق کامل مفاد آن به لحاظ کمی و کیفی مطابق با ثبت سفارش (در خصوص اعتبارات اسنادی علاوه بر موارد مذکور تطابق با شرایط مندرج در اعتبار اسنادی) و اسناد حمل مربوطه، رفع تعهد ارزی با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهد بود.

شماره: ۰۱/۱۱۷۱۳۲

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۵/۱۰

۳-۱- مرجوع شدن کالا به منزله عدم ورود کالا به کشور تلقی و رفع تعهد ارزی منوط به ورود مجدد کالا بصورت بدون انتقال ارز طبق بند ۲ ماده ۳۸ آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات با اخذ تاییدیه وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت ایران) و ارائه اصل پروانه گمرکی مربوطه و یا برگشت عین ارز به میزان ارزش کالای مرجوعی مطابق مفاد این مجموعه خواهد بود. در صورت عدم بازگشت ارز ضمن ضبط وثیقه مأخوذه موضوع ذیل بندهای (۹ و ۱۴) قسمت کلیات بخش اول مجموعه مقررات ارزی، می‌بایست مراتب بلحاظ خروج غیر قانونی ارز از طریق بخش حقوقی مؤسسه اعتباری پیگیری شود.

۴-۱- ارائه پروانه ورود موقت جهت تسویه تعهدارزی به جای پروانه گمرکی حاکی از ترخیص قطعی کالا قابل قبول نبوده و صرفاً بابت ثبت سفارشات ورود موقت و یا مواردیکه حسب بخشنامه شماره ۰۲/۲۵۹۶۸۹ مورخ ۱۴۰۰/۹/۸ (پیوست شماره ۱) از محل منابع ارزی واردکننده با انجام ثبت آماری وارد و یا پیشتردر چارچوب مفاد بخشنامه شماره ۹۷/۱۵۲۴۳ مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۲۵ از محل ارزهای تعریف شده (از محل ارز صادرات و حساب واردکننده) وارد شده اند، قابل پذیرش خواهد بود. در ارتباط با موارد اقدام شده براساس بخشنامه اخیرالذکر علاوه بر اخذ پروانه ورود موقت، ارائه تاییدیه گمرک ذیربط مبنی بر انجام صادرات از محل پروانه مذکور حداقل به میزان ارز تامینی الزامی خواهد بود. رفع تعهد صادراتی به میزان ارز تامینی، الزامی خواهد بود.

۵-۱- رفع تعهد ارزی از بخش خدماتی اعتبار/برات اسنادی و یا حواله ارزی منوط به ارائه اصل صورتحسابهای قطعی انجام کار و ارائه تاییدیه کارفرما (بالاترین مقام سازمان یا هیأت مدیره شرکت) مبنی بر انجام خدمت پس از کسر مالیات متعلقه و سایر کسورات قانونی با رعایت سایر مقررات بلامانع بوده و در غیر اینصورت رفع تعهد ارزی منوط به برگشت عین ارز (وفق ترتیبات مقرر این مجموعه) خواهد بود.

۶-۱- در مورد کالاها و تجهیزاتی که با رعایت مقررات مربوطه تماماً یا بخشی از آن توسط سازنده داخلی (ساخت داخل) تامین می‌گردد، با توجه به فقدان گواهی مبدأ، بارنامه و عدم صدور پروانه گمرکی، ارائه اسناد ذیل جهت رفع تعهد ارزی الزامی می‌باشد:

الف-سیاهه تجاری

ب-لیست بسته‌بندی

ج-قبض انبار و یا صورتمجلس تحویل کالا (بجای بارنامه) که مبین تحویل کالا به انبار خریدار بوده و به امضاء نمایندگان خریدار و فروشنده رسیده باشد.

د-گواهی بازرسی

۷-۱- چنانچه در پیش فاکتور فروش کالا به ارسال کالای مجانی اشاره شود و توسط سازمان توسعه تجارت ایران تایید شده و نیز کالای مجانی علاوه بر اصل کالا در اوراق ثبت سفارش به صراحت قیدگردد، واردکنندگان می‌بایست نسبت به اظهار کالا به گمرکات بر مبنای کالای موضوع پروفرما همراه با کالای مجانی اقدام نمایند و هرگونه مغایرت کمی و کیفی کالای مجانی نیز کسر تخلیه محسوب خواهد شد. سیستم بانکی کشور ملزم به وصول پروانه گمرکی ترخیص کل محموله (اصل کالا بعلاوه کالای مجانی) برای رفع تعهدات ارزی خواهد بود.

۸-۱- درمورد آن دسته از تعهدات ارزی ایفاء نشده واردکنندگان اعم از بخش دولتی یا خصوصی که بلحاظ عدم ارائه پروانه گمرکی/کسر تخلیه/بیش‌بودارزش کالا در این بانک سابقه پیگیری داشته و تحت تعقیب قانونی قرار گرفته‌اند، به هنگام تسویه تعهد (در صورت احراز شرایط رفع تعهد ارزی) بایستی مراتب را جهت اخذ نامه رفع سوء اثر (کان‌لم‌یکن نمودن) از سابقه تعقیبی به این بانک منعکس نمایند. بنابراین در اینگونه موارد صرف اعلام رفع تعهد از واردکنندگان توسط بانک عامل کفایت ننموده و لازم است با ذکر شماره و تاریخ نامه تعقیبی مراتب را به این بانک اعلام نمایند.

۹-۱- واردکنندگانی که نسبت به ورود تکنولوژی و دانش فنی از جمله در قالب محمل الکترونیکی شامل لوح فشرده، نرم‌افزار و ... اقدام به گشایش اعتبار/برات اسنادی و یا حواله ارزی نموده‌اند، موظف به ارائه پروانه گمرکی مطابق به ویژه به لحاظ ارزش ارزی پروانه گمرکی می‌باشند.

۹-۱-۱- در صورت عدم ارائه پروانه گمرکی مطابق، رفع تعهد ارزی بابت ورود نرم‌افزار (فاقد محمل الکترونیکی) و حق لیسانس مربوط (به صورت توأمان و یا به تفکیک)، ضمن الزام به رعایت مفاد بند (۵-۱) فوق، منوط به ارائه تأییدیه از وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مبنی بر نصب/به‌کارگیری نرم‌افزار وارده و نیز تطابق شرح و ارزش ارزی نرم‌افزار وارده و حق لیسانس مربوط با شرح و ارزش ارزی مندرج در ثبت‌خدمت مربوط امکان‌پذیر می‌باشد.

۱۰-۱- ارائه پروانه ترانزیت اعم از داخلی و یا خارجی جهت تسویه و احراز رفع تعهد ارزی ناشی از واردات کالا مورد قبول نمی‌باشد.

۱۱-۱- مواردی که کالای وارداتی به کشور قبل از انجام ترخیص قطعی از گمرک، به هر جهت امحا گردد؛ تعهد ارزی واردکننده بابت کالای مربوطه مرتفع نگردیده و در این راستا ملزم به رفع تعهد ارزی خواهد بود.

۱۲-۱- تا زمانی که از اعتبار/برات اسنادی و یا حواله ارزی، رفع تعهد ارزی کامل بعمل نیامده است از انتقال و جابجایی پرونده‌ها و سوابق مربوط به بایگانی راکد و یا امحاء آن اکیداً خودداری گردد.

۱۳-۱- رفع تعهد ارزی از اعتبار/برات اسنادی و حواله ارزی انجام شده بابت کرایه حمل، هزینه بازرسی و دموارژ منوط به رفع تعهد ارزی از اسناد کالای وارداتی مربوطه می‌باشد.

۱۴-۱- در صورتیکه طبق شرایط ثبت سفارش، کالا بصورت وزنی خریداری شده باشد، مغایرت در تعداد موردی نداشته و اگر بصورت تعدادی خریداری شده باشد مغایرت در وزن موجب الزام به تعهد نخواهد بود.

۱۵-۱) در صورت فزونی ارزش پروانه گمرکی حاکی از ترخیص قطعی کالا، رفع تعهد ارزی به میزان ارزش اسناد حمل ارائه شده مرتبط با آن پروانه گمرکی، بلامانع می‌باشد. در همین ارتباط چنانچه فزونی ارزش کالاهای ترخیصی بیش از ۱۵ درصد مبلغ مندرج در اسناد حمل ارائه شده باشد، آن بانک مکلف است مراتب را به ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز و مرکز اطلاعات مالی وزارت امور اقتصادی و دارایی منعکس نماید.

۲- بررسی ورود کالا به سایر گمرکات و نیز کالاها و خدمات وارده به مناطق آزاد تجاری-صنعتی/ویژه اقتصادی و یا ترخیص شده از گمرکات آنها

۱-۲- با توجه به اینکه واردکننده می‌بایستی کالا را از طریق گمرکی که قبلاً در اوراق ثبت سفارش/خدمت، پیش بینی شده است وارد و ترخیص نماید، چنانچه با تغییر گمرک مقصد اختلاف ارزشی ناشی از مغایرت گمرک (اختلاف کرایه حمل داخلی) حادث گردد، واردکننده می‌بایست ضمن ارائه اصل پروانه گمرکی مطابق، به میزان اختلاف کرایه حمل حادث شده نسبت به برگشت عین ارز (وفق ترتیبات مقرر این مجموعه بالاخص بخش دوم) اقدام نماید.

تبصره: در مورد اعتبارات اسنادی مفتوحه از محل منابع بانک مرکزی/حساب ذخیره ارزی اختلاف کرایه حمل مورد بحث می‌بایست به‌مراه سود و ۱۲٪ جریمه و در مورد منابع صندوق توسعه ملی به همراه ۶٪ جریمه از زمان پرداخت وجه اسناد به فروشنده محاسبه و طبق بند "ج" این بخش اقدام گردد.

۲-۲- رفع تعهد ارزی از اعتبارات / بروات اسنادی و حواله‌های ارزی که کالاهای مربوطه به جای سرزمین اصلی از گمرکات مناطق آزاد تجاری و یا ویژه اقتصادی ترخیص و وارد سرزمین اصلی شده باشد، منوط به ارائه اصل پروانه گمرکی صادره توسط گمرکات مستقر در مناطق بنحویکه کلیه مفاد و مندرجات پروانه صرف‌نظر از تغییر گمرک ترخیص کننده مطابق با شرایط اعتبار و اسناد حمل باشد با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهد بود.

تبصره: چنانچه مقصد کالای اعتبار/برات اسنادی و یا حواله، بدواً سرزمین اصلی بوده باشد، رفع تعهد ارزی صرفاً منوط به ارائه پروانه گمرکی و یا مدلول سند گمرکی مطابق بند "ب" بوده و گواهی‌های صادره از مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مورد قبول نخواهد بود.

۳-۲- رفع تعهد ارزی از اعتبارات اسنادی، وصولی‌ها (بروات) اسنادی یا حواله‌های ارزی که بدواً مقصد کالای آنها مناطق آزاد تجاری-صنعتی و یا ویژه اقتصادی بوده باشد با ارائه پروانه گمرکی صادره از سوی گمرکات مستقر در مناطق یا گواهی الکترونیکی ورود کالا به مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی مطابق با شرایط ثبت سفارش/ثبت آماری و اسناد حمل مربوط به لحاظ کمی و کیفی (درخصوص اعتبار اسنادی علاوه بر موارد مذکور تطابق با شرایط مندرج در اعتبار اسنادی) امکان‌پذیر خواهد بود.

تبصره (۱): رفع تعهد ارزی بابت تعهدات ارزی قبل از تاریخ ۱۳۹۷/۰۱/۰۱ در صورتی امکان‌پذیر می‌باشد که تأمین ارز مربوط از محل ارز متقاضی بوده باشد. در غیر اینصورت می‌بایست نسبت به استرداد ارز وفق مفاد بند (۱) از قسمت «د» این بخش اقدام نمایند.

شماره: ۰۴/۵۴۸۷۳

تاریخ: ۱۴۰۴/۰۳/۰۱

تبصره (۲): در خصوص مواردیکه ثبت سفارش‌های کالایی صادره (سرزمین اصلی) طی سالهای ۱۳۹۹-۱۳۹۷ تامین ارز آن در چارچوب مقررات این بانک انجام و واردات آنها به مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی صورت پذیرفته است، ضمن لزوم رعایت مفاد بند (۳-۲) همین قسمت، می‌بایست تأییدیه کتبی شورای عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی مبنی بر اینکه کالای مربوطه از ابتدا به مقصد مناطق بوده را ارائه نماید. ضمناً مواردی که بعد از تاریخ ۱۳۹۷/۵/۱۶ تأمین ارز آن با نرخ ارز رسمی (معادل ۴۲۰۰۰ ریال به ازای هر دلار) صورت پذیرفته است؛ مشمول ضوابط اخیرالذکر نمی‌گردد و رفع تعهد ارزی با ارائه پروانه گمرکی مطابق با ثبت سفارش و اسناد حمل مربوط و حاکی از ورود قطعی کالا به سرزمین اصلی خواهد بود. در غیر اینصورت می‌بایست وفق مفاد بند (۱) از قسمت «د» این بخش نسبت به استرداد ارز اقدام نماید.

۲-۴- رفع تعهد ارزی اعتبار/برات اسنادی و یا حواله ارزی مربوط به واردات خدمت به مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی منوط به ارائه اصل صورتحسابهای قطعی انجام کار و ارائه تاییدیه کارفرما (بالاترین مقام سازمان یا هیأت مدیره شرکت) مبنی بر انجام خدمت پس از کسر هرگونه کسورات قانونی مترتب و نیز با ارائه تاییدیه مکتوب در سربرگ دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی با رعایت سایر مقررات بلامانع می‌باشد.

ج) نحوه رفع تعهد ارزی در موارد عدم ارائه پروانه مطابق (شامل عدم ورود کالا /کسرتخلیه/کسر ارزش و گران نمایی)

۱- گواهی مدلول سند گمرکی ورود کالا بابت عدم واردات کالا

در صورتی که واردکننده مراتب مفقودی و یا عدم دسترسی به اصل پروانه سبز گمرکی ورود کالا (در خصوص پروانه های سبز گمرکی صادره قبل از اجرائی شدن نسخه الکترونیکی) را اعلام نماید، بانک عامل می‌بایست ضمن در جریان قراردادن واردکننده به منظور مراجعه و ارائه مدارک لازم به گمرک مربوطه (تعهدنامه محضری، آگهی در روزنامه و ...) با گمرک ترخیص کننده کالا مکاتبه و ضمن تقاضای صدور گواهی مدلول سند گمرکی حاوی شماره اعتبار/برات اسنادی/حواله، ثبت سفارش، نام بانک و شعبه، ارزش ارزی و ریالی کالا، نوع، شماره تعرفه، تعداد و وزن کالا، شماره پروانه گمرکی (شماره پروانه گمرکی همان شماره ثبت اظهارنامه کوتاه می‌باشد) و در نهایت تایید مراتب ورود و ترخیص کالا از گمرک را استعلام نماید. بدیهی است در صورتیکه مفاد گواهی مدلول سند گمرکی با شرایط اعتباراسنادی/اطلاعات ثبت سفارش و اسناد حمل مربوطه مطابقت داشته باشد، رفع تعهد ارزی با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهد بود.

۲- ارائه تاییدیه گمرک جمهوری اسلامی ایران بابت کسر تخلیه

چنانچه پروانه گمرکی ارائه شده دارای کسرتخلیه به لحاظ وزنی در مقایسه با ثبت سفارش و اسناد حمل ثبت شده باشد، حسب نظر گمرک جمهوری اسلامی ایران تلورانس‌های وزنی تا سقف اعلام شده در سامانه رفع تعهد ارزی لحاظ گردیده است، لذا هرگونه رفع کسرتخلیه بابت آنها فاقد موضوعیت می‌باشد. لیکن در مواردی که وزن خالص و ناخالص اظهاری در پروانه گمرکی با اسناد حمل ثبت شده مطابق بوده ولی کسر تخلیه بابت وزن ناخالص خروجی حادث شده باشد، با ارائه تاییدیه کتبی از سوی مرکز واردات/دفتر واردات

شماره: ۰۴/۷۱۳۹۱

تاریخ: ۱۴۰۴/۰۳/۱۹

گمرک جمهوری اسلامی ایران یا درج تأییدیه توسط بالاترین مقام گمرکات اجرائی یا قائم مقام وی در ذیل پروانه گمرکی مبنی بر نبود کسرتخلیه یا اعلام میزان کسرتخلیه، رفع تعهد ارزی بابت بخش مورد تأیید امکان پذیر خواهد بود. ضمناً فهرست افراد حائز شرایط به منظور درج تأییدیه مذکور توسط اداره رسیدگی به تعهدات صادراتی و وارداتی این بانک در بخش اخبار سامانه رفع تعهد ارزی درج می‌گردد.

۳- ارائه گواهی اخذ خسارت از شرکت بیمه

۳-۱) در صورت بروز خسارت به کالا و ارائه گواهی پرداخت خسارت توسط شرکت بیمه یا گواهی بروز خسارت توسط گمرک یا سازمان بنادر و دریانوردی بابت جبران کسرتخلیه و یا بطور کلی عدم ورود کالا به علت بروز خسارت به کالا، رفع تعهد ارزی به میزان کالای خسارت دیده با رعایت موارد ذیل امکان پذیر می‌باشد: گواهی مذکور می‌بایست خطاب به بانک عامل و حاوی مشخصات کامل کالای کسری به لحاظ شرح، وزن، و تعداد کالای خسارت دیده، همچنین در خصوص گواهی اخذ خسارت از شرکت بیمه شامل مبلغ ریالی پرداخت شده با ذکر شماره چک یا شبا واریزی مربوطه نیز باشد.

تبصره ۱: در صورتی که تأمین ارز به نرخ کمتر از بالاترین نرخ حواله اعلامی بانک مرکزی (مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS)) صورت گرفته باشد، ملاک عمل جهت رفع تعهد ارزی، واریز مابه‌التفاوت ریالی روز تأمین ارز تا بالاترین نرخ حواله اعلامی بانک مرکزی در روز تأمین ارز به حساب شماره (۸۰۰۰۳۰۰۰۰۱۰۷۴۹۷) و شماره شبا (IR۹۳۰۱۰۰۰۰۸۰۰۰۳۰۰۰۰۱۰۷۴۹۷) نزد بانک مرکزی با عنوان «واریز مابه‌التفاوت روز تأمین تا ETS» این بانک می‌باشد. لذا در این ارتباط آگاهی لازم به واردکننده ارائه گردد تا نسبت به انعقاد قرارداد بیمه متناسب برای پوشش و اخذ خسارت به شرح فوق اقدام گردد.

تبصره ۲: در خصوص موارد تأمین ارز شده قبل از سال ۱۳۹۷ وفق مقررات وقت اقدام گردد.

تبصره ۳: در صورت عدم پوشش کامل معادل ارزی مبلغ ریالی خسارت (کمتر از مبلغ تعهد با لحاظ نمودن نرخ تأمین ارز) می‌بایست وفق مفاد بند (۱) از قسمت «د» همین مجموعه اقدام گردد.

۳-۲) در خصوص مواردی که ارز آنها از محل تسهیلات بانک مرکزی/ حساب ذخیره ارزی/ صندوق توسعه ملی تأمین گردیده است، خسارت دریافتی بابت کسرتخلیه ناشی از خسارت، می‌بایست تبدیل به ارز گردد و سپس به حساب بانک مرکزی (در صورتیکه در بخشنامه‌های مربوطه شرایط دیگری تعیین نشده باشد)/ حساب ذخیره ارزی/ صندوق توسعه ملی واریز گردد. در صورت عدم پوشش کامل خسارت (کمتر از مبلغ تعهد) مابقی به مفهوم عدم ورود کالا بوده و استرداد عین ارز می‌بایست وفق مفاد بند (۱) از قسمت «د» همین مجموعه صورت پذیرد.

۴- ورود کالای بدون انتقال ارز

۴-۱) ورود کالا از محل پروانه بدون انتقال ارز به منظور رفع تعهد ارزی و بمیزان تعهد ایجاد شده (بابت کالای کسری - ضایعات کالای وارداتی - مغایرت کالاهای وارداتی با کالای سفارش شده) مشروط به اخذ تأییدیه کتبی وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت ایران) و ارائه پروانه گمرکی حاکی از ورود کالا طبق بند ۲ ماده ۳۸ آئین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات امکان‌پذیر خواهد بود.

۴-۲) در صورت درج عبارت بدون انتقال ارز در پروانه مرتبط با ثبت سفارش بانکی، مشروط بر اینکه علاوه بر شماره ثبت سفارش، سایر مشخصات مندرج در پروانه گمرکی مطابق با اسناد حمل و ثبت سفارش باشد، با اخذ تأییدیه گمرک مبنی بر دریافت حقوق ورودی و عدم وجود گران‌نمایی رفع تعهد ارزی بلامانع می‌باشد.

۵- تاییدیه مبین متروکه شدن کالا

۵-۱- در صورتی که کالای وارده به گمرک وفق مفاد ماده (۲۴) قانون امور گمرکی متروکه شود، ضمن الزام به رعایت مفاد بند (۱۱-۱) از قسمت «ب» بخش هفتم مجموعه مقررات ارزی (درخصوص کالای امحا شده)، رفع تعهد ارزی با رعایت موارد ذیل امکان پذیر خواهد بود. ۵-۱-۱) برای اطمینان از ورود کالای مطابق با ثبت سفارش و اسناد حمل مربوطه، ارائه گواهی معتبر از گمرک که تایید کننده ورود و متروکه شدن کالا و همچنین شامل مشخصات کالا از جمله شماره ثبت سفارش، شرح و تعرفه، وزن و مقدار و ارزش ارزی استنباطی می‌باشد، الزامی است.

تبصره: شرح و کد تعرفه کالای (کد تعرفه کالای استنباطی گمرک) مندرج در گواهی گمرک باید با مندرجات ثبت سفارش و اسناد حمل مربوطه مطابق باشد.

۵-۱-۲) ارائه گواهی معتبر از سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی منضم به فاکتور/حواله فروش کالای متروکه، که شامل شماره کارت بازرگانی/شناسه ملی خریدار، نام خریدار، ارزش ریالی، تاریخ فروش، مشخصات کالا و تاییدیه ورود کالا به کشور می‌باشد، الزامی است. ۵-۱-۳) رفع تعهد ارزی به میزان کمینه معادل ارزی ارزش ریالی فاکتور/حواله کالای متروکه و ارزش ارزی استنباطی مندرج در گواهی گمرک و پس از لحاظ میزان کالای مندرج در فاکتور/حواله فروش نسبت به اسناد حمل مربوطه (جهت محاسبه کسر تخلیه) امکان پذیر است.

تبصره ۱: مبنای محاسبه معادل ارزی ارزش ریالی فاکتور/حواله فروش سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی بیشینه «بالاترین نرخ فروش حواله سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) در تاریخ فاکتور/حواله فروش کالا» و «نرخ تامین ارز» می‌باشد.

تبصره ۲: چنانچه کالای متروکه مجدداً به واردکننده واگذار شود، ارزش کالای مندرج در فاکتور فروش می‌بایست حداقل به میزان ۱۰٪ ارزش کالا باشد و سپس در فرایند رسیدگی لحاظ گردد.

۵-۲) کالای متروکه شده به میزان کمینه معادل ارزی (وفق بند ۳-۱-۵ فوق)؛ مشمول مقررات مابه‌التفاوت نرخ ارز نیز است. تاریخ مندرج در فاکتور/حواله فروش کالا به عنوان تاریخ ترخیص جهت تعیین شمولیت و محاسبه مابه‌التفاوت نرخ ارز مترتب قلمداد می‌شود.

۶- بیش بود ارزش کالا (گران نمایی)

۶-۱- متولی اعلام بیش بود ارزش کالا یا گران نمایی، دفتر تعیین ارزش گمرک ایران می‌باشد که با ارایه نامه از طرف دفتر مذکور اعلام خواهد گردید. در مواردی که گمرکات ترخیص کننده کالا به صورت مکتوب یا در شرح تجاری کالا رأساً اعلام بیش بود ارزش نمایند، موضوع بلحاظ اخذ تایید نهایی می‌بایست از دفتر تعیین ارزش گمرک ایران استعلام گردد. تا زمان دریافت تاییدیه مزبور مبنی بر عدم وجود بیش بود ارزش به میزان بیش بود اعلامی توسط گمرک به شرح فوق از آزاد سازی وثایق و رفع تعهد ارزی اجتناب گردد.

۶-۲- رفع تعهد ارزی از بابت بیش بود ارزش کالا در صورتیکه تاریخ واریز اسناد حمل قبل از تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ باشد منوط به اجرای کامل مفاد بند (۱-۲) از قسمت "د" بوده و پس از تاریخ فوق صرفاً منوط به استرداد عین ارز طبق بند (۱-۳) از قسمت "د" از سوی واردکننده خواهد بود.

۷- کسر ارزش

در خصوص تعهدات ارزی که دارای کسر ارزش پروانه گمرکی می‌باشند، رفع تعهد ارزی منوط به استرداد عین ارز توسط واردکننده خواهد بود.

د) نحوه پیگیری تعهد ارزی

۱- برگشت و فروش ارز

۱-۱- چنانچه واردکننده موفق به ارائه اصل پروانه گمرکی/گواهی مدلول سند گمرکی و یا اسناد مقرر در مهلت تعیین شده نگردیده باشد و یا پروانه ارائه شده دارای کسر تخلیه، بیش بود ارزش (گران نمایی)، کسر ارزش و یا اختلاف ارزش ناشی از کرایه حمل داخلی به دلیل تغییر گمرک مقصد حادث گردد، در صورتیکه تاریخ واریز اسناد حمل قبل از تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ باشد، آن بانک موظف است نسبت به فروش ارز به نرخ روز مراجعه واردکننده جهت تسویه تعهد ارائه پروانه سبز گمرکی مبادرت و سپس اقدام به بازخرید ارز از مشتری به نرخ روز

شماره: ۰۵/۲۳۷۹۲

تاریخ: ۱۴۰۵/۰۲/۱۵

واریز اسناد و صدور و ارسال اعلامیه خرید ارز طبق فرم نمونه پیوست شماره (۳) با تأکید به درج کد ۲۱ در فیلد مربوطه به منظور رفع تعهد واردات اقدام و بلافاصله عین ارز خریداری شده را نیز به حساب بانک مرکزی واریز و معادل ریالی آن را به نرخ روز واریز اسناد از این بانک دریافت نمایند.

۱-۲- برای آن دسته از موارد که علی‌رغم آنکه تاریخ واریز اسناد آن از تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ به بعد بوده لیکن نرخ ارز، استثنائاً نرخهای متداول قبل از تاریخ مذکور از جمله شناور، صادراتی و... باشد، جهت رفع تعهد ارزی می‌بایست مطابق بند فوق انجام پذیرد.

۱-۳- در خصوص تعهدات ارزی ناشی از عدم ارائه پروانه گمرکی، بیش بود و یا کسر تخلیه کالاهای وارده که تاریخ حواله، واریز/ظهنویسی اسناد از ۱۳۸۱/۱/۱ به بعد باشد، رفع تعهد ارزی منوط به استرداد عین ارز توسط واردکننده خواهد بود.

تبصره: چنانچه در راستای ایفای تعهدات به شرح فوق نتیجه مطلوبی حاصل نگردد ضروری است آن بانک ضمن ضبط وثایق مأخوذه، نسبت به پیگیری موضوع از سازمان تعزیرات حکومتی اقدام نماید.

۱-۴- برگشت عین ارز/اخذ مابه‌التفاوت بلحاظ محل تامین ارز به شرح ذیل می باشد:

۱-۴-۱- چنانچه ارز مربوطه از محل ارز بانک مرکزی/ارز مرجع/ارز مبادله ای تامین شده باشد می بایستی نسبت به استرداد عین ارز به نرخ روز واریز اسناد (درمورد اعتبار/برات اسنادی دیداری، ریفاینانس و فاینانس)، تاریخ ظهنویسی اسناد (درمورد اعتبار/برات اسنادی مدتدار) و تاریخ انتقال وجه (درمورد حواله) به میزان تعهد ایفاء نشده توسط واردکننده و صدور اعلامیه خرید ارز طبق فرم نمونه پیوست شماره (۳) و ارسال یک نسخه از اصل آن به این بانک (موارد پیش از تاریخ ۱۳۹۴/۴/۲۹) و بعد از تاریخ اخیر الذکر با ثبت در سامانه رفع تعهد ارزی اقدام گردد.

تبصره: چنانچه نرخ ارز در روز واریز اسناد (درمورد اعتبار/برات اسنادی دیداری، ریفاینانس و فاینانس)، تاریخ ظهنویسی اسناد (درمورد اعتبار/برات اسنادی مدتدار) و تاریخ انتقال وجه (درمورد حواله)، بیشتر از نرخ ارز در روز مراجعه وارد کننده جهت تسویه تعهد باشد، مبنای محاسبه جهت پرداخت معادل ریالی به مشتری براساس نرخ ارز در روز مراجعه خواهد بود. چنانچه نرخ فروش ارز این بانک کمتر از نرخ کمیته تعریف شده باشد، ملاک عمل برای تسویه ریالی بابت استرداد ارز توسط واردکننده، نرخ فروش ارز بانک مرکزی به بانکهای عامل خواهد بود.

۱-۴-۲- در خصوص اعتبارات اسنادی گشایش شده، بروات اسنادی ثبت شده و حواله‌های ارزی صادره بعد از تاریخ ۱۳۹۷/۰۱/۲۲، چنانچه ارز مربوطه از محل "نظام یکپارچه معاملات ارزی (نیما)"، "سامانه معاملات الکترونیکی ارز"، "ارز حاصل از صادرات خود ادیگران" و "سپرده دیگران (منابع ارزی دیگران)" تامین گردیده باشد، در صورت عدم ایفای تعهد ارزی توسط متقاضی، رفع تعهد ارزی (صرفاً تعهد ارائه پروانه گمرکی) منوط به استرداد ارز به بانک مرکزی (با هماهنگی ادارات عملیات ارزی و خزانه داری ارزی) خواهد بود. معادل ریالی ارز برگشت داده شده به این بانک به نرخ کمیته بین نرخ های "فروش اولیه" منوط به درج در سامانه مربوط، خرید "حواله" مترتب بر نوع نرخ ارز تامین شده مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) در روز معامله عودت فی مابین واردکننده با موسسه اعتباری و نرخ فروش "حواله" مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) مترتب بر نوع نرخ ارز تامین شده در روز تامین ارز خواهد بود.

تبصره: در صورت لزوم نوع نرخ ارز مترتب حسب مورد تعیین و جداگانه ابلاغ خواهد شد.

شماره: ۰۵/۲۳۷۹۲

تاریخ: ۱۴۰۵/۰۲/۱۵

۵-۱- رفع تعهد ارزی از اعتبارات/بروات اسنادی و حواله های ارزی انجام شده از محل حساب ذخیره ارزی/صندوق توسعه ملی چنانچه بعلت عدم حمل/کسرتخلیه/بیش بود ارزش کالاهای وارداتی پروانه گمرکی ارائه نگردد و یا به لحاظ تغییر گمرک مقصد اختلاف ارزش (اختلاف کرایه حمل داخلی) ایجاد شود، به میزان تعهد ارزی ایفاء نشده مرتبط با موارد فوق، از تاریخ معامله اسناد/پرداخت وجه (هر کدام مقدم باشد) تا روز تسویه ازسوی متقاضی (حداکثر تا مهلت تعیین شده برای ارائه پروانه سبز گمرکی بارعایت بخشنامه ها و مقررات موضوعه) جریمه ای بمیزان ۱۲٪ و بابت صندوق توسعه ملی ۶٪ تعلق می گیرد که می بایست از مشتری اخذ و بهمراه اصل و سود دوره مربوطه بصورت عین ارز تماماً به حساب بانک مرکزی (در صورتیکه در بخشنامه های مربوطه شرایط دیگری تعیین نشده باشد)/حساب ذخیره ارزی/صندوق توسعه ملی واریز شود. در صورت استنکاف متقاضی از پرداخت وجوه مورد بحث (در مدت یادشده) آن بانک می بایست کل دیون مشتری را از منابع ارزی خود تادیه نموده و از مبالغ مورد نظر سهمی به مؤسسه اعتباری تعلق نمی گیرد.

۶-۱- در مواردیکه تامین ارز از محل سپرده ارزی متقاضی و بعد از تاریخ ۱۳۹۷/۱/۲۲ صورت گرفته باشد، در صورت عدم ایفای تعهد توسط متقاضی، رفع تعهد ارزی منوط به دریافت مابه التفاوت نرخ خرید ارز حواله (TT) مندرج در سامانه (ETS) در تاریخ تامین ارز تا نرخ فروش ارز حواله (TT) مندرج در سامانه (ETS) در روز مراجعه جهت تسویه خواهد بود. در ارتباط با مواردی که نرخ ارز کاهش یافته، آن بانک بایستی نسبت به اخذ مابه التفاوت خرید و فروش ارز در سامانه مذکور به نرخ حواله (TT) مندرج در سامانه (ETS) روز مراجعه مبادرت نموده و بلافاصله نسبت به واریز مبالغ مربوطه به حساب شماره (۸۰۰۰۳۰۰۰۰۰۱۰۶۰۴۴) نزد بانک مرکزی ج.ا.ا اقدام نماید.

۱-۶-۱- در مواردیکه تامین ارز بابت واردات از محل سهم شرکت نفت از ارزش نفت (نفت خام، میعانات گازی و خالص گاز طبیعی) صادراتی یا در چهارچوب قوانین مربوط (از جمله قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، قوانین بودجه سنواتی، قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی و ...) ضمن انجام ثبت سفارش از محل سپرده متقاضی یا دیگران (منابع ارزی خود یا دیگران) صورت می گیرد، در صورت عدم ایفای تعهد، متقاضی باید نسبت به استرداد عین ارز تامین شده به این بانک (در چهارچوب بند ۲-۴-۱) فوق و تبصره ذیل آن و یا به شرکت نفت (بابت مواردیکه تامین ارز برای واردات از محل سهم شرکت نفت انجام شده است) منوط به آنکه در قراردادهای منعقد فی مابین شرکت نفت و متقاضی الزام به استرداد عین ارز به دلیل عدم اجرای تعهد ناشی از قرارداد پیش بینی شده باشد، ضمن ارائه تاییدیه استرداد عین ارز از وزیر/معاون وزیر نفت اقدام نماید. در غیر اینصورت، مؤسسه اعتباری محق است نسبت به اجرا گذاشتن و انجام اقدامات قانونی و حقوقی لازم و حسب مورد تملک وثایق و تضامین ماخوذه و همچنین تعقیب قانونی متقاضی به منظور استرداد عین ارز مربوط و اخذ کلیه خسارت و هزینه های مربوط اقدام کند.

۲- انعکاس موضوع تعهد ارزی (شامل عدم ارائه اسناد حمل، عدم ارائه پروانه گمرکی ورود کالا، کسرتخلیه، کسر ارزش و بیش بود ارزش):

در صورتیکه واردکننده طبق موارد مندرج در بخشنامه و ظرف مهلت های مقرر اقدامی جهت رفع تعهد ارزی به عمل نیاورده باشد می بایست به شرح ذیل اقدام گردد:

۱-۲- در خصوص تعهدات ارزی قبل از تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ آن بانک کماکان مکلف است ضمن در جریان قراردادن واردکننده از موضوع عدم ایفاء تعهد ارزی، اطلاعات لازم مطابق فرم نمونه پیوست شماره (۴) همراه با یک نسخه از تصاویر اعلامیه فروش ارز صادره و فرم تعهدنامه مأخوذه (فرم نمونه پیوست شماره ۷) را به این بانک اعلام و ارسال نمایند.

شماره: ۰۵/۴۴۲۲۲

تاریخ: ۱۴۰۵/۰۳/۰۴

۲-۲- با عنایت به سیاست تک‌نرخی ارز از سال ۱۳۸۱، بانک گشاینده اعتبار/برات اسنادی/حواله مکلف است درخصوص تعهدات ارزی پس از تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ تا تاریخ ۱۳۹۴/۴/۲۹ ضمن ارسال فرم تکمیل شده پیوست شماره (۴) به این بانک (موارد بعد از تاریخ اخیر الذکر با درج در سامانه رفع تعهد ارزی)، مراتب را توسط بخش حقوقی آن بانک رأساً از طریق مراجع ذیصلاح (سازمان تعزیرات حکومتی استان) پیگیری و ضمن ثبت در سامانه رفع تعهد ارزی نسبت به تعقیب قضائی متعهدین ارزی اقدام و پس از حصول نتیجه این بانک را مطلع نمایند.

۲-۳- ضمن جلب توجه و اجرای مفاد قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز (تبصره ۷ ذیل بند(ح) ماده ۲ مکرر) چنانچه در بررسی تعهدات ارزی ایفاء نشده اشخاص حقیقی و حقوقی که به استناد ماده ۱۰ قانون تعزیرات حکومتی از مصادیق تخلف از ضوابط و مقررات دولت محسوب می‌گردد، مواردی همچون میزان تخلف ارزی، علت تخلف، تعداد تخلف، شرایط تخلف، میزان آثار سوء تخلف، سوابق و هویت متخلف و ملاحظه سایر قرائن، طناً ارتکاب جرم اشخاص مزبور را برای آن مؤسسه اعتباری ایجاد نماید، لازم است ضمن انعکاس موضوع به سازمان تعزیرات حکومتی وفق بند ۲-۲- از قسمت (د) بخش هفتم مجموعه مقررات ارزی، رأساً نسبت به تعقیب کیفری متعهدین ارزی مذکور اقدام نمایند.

۲-۴- در صورت صدور رأی قطعی از سوی سازمان تعزیرات حکومتی و یا سایر مراجع قضایی مبنی بر برائت واردکننده، پیگیری تعهد ارزی فاقد موضوعیت خواهد بود. در صورت صدور قرار منع تعقیب و قطعیت آن، رفع تعهد منوط به تایید بخش حقوقی آن بانک / مؤسسه اعتباری مبنی بر طی کلیه مراحل دادرسی خواهد بود.

۳- آزاد سازی وثایق

۳-۱- در صورت ایفاء تعهدات ارزی مربوط به ارائه سند ترخیص مطابق مؤسسه اعتباری می‌بایست نسبت به آزاد سازی وثایق (موضوع بندهای ۹ و ۱۴ قسمت کلیات بخش اول مجموعه مقررات ارزی) به نسبت تعهدات ارزی ایفاء شده با در نظر گرفتن مهلت های مربوطه اقدام نماید.

۳-۲- در صورت عدم ایفاء تعهد ارزی مؤسسه اعتباری موظف است پس از اتمام مهلت های مربوطه نسبت به ضبط وثایق (در صورت عدم نقدی بودن وثایق نسبت به نقد نمودن و ضبط) اقدام نموده و پس از یکسال به حساب بانک مرکزی (شماره ۸۰۰۳۰۰۰۰۱۰۲۶۶ شماره شبا ۸۰۰۳۰۰۰۰۱۰۲۶۶ IRV۶۰۱۰۰۰۰۸۰۰۳۰۰۰۰۱۰۲۶۶ به نام اداره رسیدگی به تعهدات صادراتی و وارداتی - ودایع تضمین پروانه سبز گمرکی ایفاء تعهد ترخیص نزد اداره عملیات ریالی) واریز نماید.

۳-۳- با توجه به الزامات مفاد بندهای (۹) و (۱۴) از قسمت کلیات بخش اول مجموعه مقررات ارزی درخصوص اخذ تعهدنامه و اخذ وثایق به منظور ایفاء تعهدات ارزی مربوط به ارائه سند ترخیص مطابق، چنانچه از زمان ضبط وثایق توسط آن بانک تا زمان اعاده کامل ارز از سوی واردکننده کالا، کمتر از یکسال سپری شده باشد، وجوه مزبور صرفاً در حساب های مؤسسه اعتباری بلوکه می‌گردد و پس از ایفاء تعهد به متقاضی عودت می‌گردد. لیکن در صورت عدم ایفاء تعهدات ارزی ظرف مهلت یکسال مورد اشاره، استرداد مبلغ جریمه مأخوذه موضوعیت ندارد و آن بانک مکلف است علاوه بر ضبط وجه التزام و واریز به حساب مربوطه نزد این بانک، اقدام حقوقی لازم جهت اعاده ارز دریافتی به سیستم بانکی را نیز معمول نماید.

تبصره: درخصوص مواردیکه وفق مفاد بند (۶) از قسمت «ج» بخش هفتم مجموعه مقررات ارزی، پس از اعلام ظن بیش بود ارزش (گران نمایی) توسط گمرکات اجرائی، آن بانک اقدام به اخذ تاییدیه از دفتر ارزش گمرک نموده است، در صورت کان لم یکن شدن بیش بود اعلامی توسط دفتر مذکور فارغ از مهلت یکساله اعلامی به شرح فوق، آزادسازی وثیقه مربوطه بلامانع می‌باشد.

شماره: ۰۵/۴۴۲۲۲

تاریخ: ۱۴۰۵/۰۳/۰۴

۴- مصالحه ریالی با متعهدین ارزی ناشی از واردات کالا

(شامل عدم ارائه پروانه گمرکی - کسر تخلیه - بیش بود ارزش کالا)

به منظور تسهیل در امر تسویه تعهدات ارزی معوقه واردکنندگان کالا و باستناد مصوبه هیأت محترم وزیران، چگونگی موضوع انجام مصالحه ریالی و ضوابط آن به شرح ذیل اعلام می‌گردد:

۴-۱- اطلاعات مورد نیاز جهت انجام مصالحه

بانک عامل می‌بایست ضمن اخذ و ارسال درخواست کتبی واردکنندگان کالا (اعم از خصوصی و دولتی) مبنی بر تمایل به انجام مصالحه ریالی، اطلاعات درخواستی مطابق فرم نمونه پیوست شماره (۵) را برای هر فقره به این بانک اعلام و ارسال نمایند:

۴-۲- چارچوب اجرائی مصالحه ریالی

تعهدات ارزی ایفاء نشده بخش خصوصی ناشی از عدم ارائه پروانه گمرکی ورود کالا، کسر تخلیه، بیش بود ارزش کالا که تاریخ واریز اسناد آنها از تاریخ شروع برقراری محدودیت ارزی (۵۷/۸/۲۳) لغایت ۱۳۷۷ باشد طبق جدول ضمیمه پیوست شماره (۶) و تعهدات ارزی ایفاء نشده بخش دولتی (وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، شرکتها و مؤسسات دولتی صرفنظر از سال ایجاد تعهد ارزی) و همچنین میزان تعهد براساس پیشنهادات موردی که توسط کمیته ویژه تسویه تعهدات ارزی دستگاههای اجرائی مستقر در این بانک ارائه خواهدگردید، مشمول طرح مصالحه ریالی قرار خواهند گرفت.

۴-۳- نحوه انجام مصالحه

۴-۳-۱- بررسی و اقدام بر روی کلیه درخواستهای مصالحه پس از ارسال اطلاعات به این بانک همراه با دریافت مدارک و اطلاعات لازم و با تعیین و اعلام مبلغ مورد مصالحه به اداره دعوای حقوقی این بانک انجام می‌پذیرد.

۴-۳-۲- چنانچه از بابت تعهدات ارزی کمتر از ده هزار دلار (مشمول بخشودگی طبق جدول) نیز درخواستی به آن بانک واصل گردد مراتب می‌بایست جهت انجام سایر اقدامات و اخذ تاییدیه نهایی به این بانک منعکس گردد.

اسناد حمل (هرکدام مقدم باشد) حداکثر به مدت یک ماه و بابت حواله های ارزی از تاریخ صدور حواله ارزی حداکثر به مدت ۷ ماه خواهد بود. بدیهی است اخذ و تایق و تضامین کافی مقرر در تبصره ۴ ذیل بند «ی» بابت این موارد بر مبنای نرخ فروش ارز در روز صدور حواله ارزی اگشایش اعتبار اسنادی و یا ثبت برات اسنادی مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) الزامی بوده و در صورت عدم ارائه پروانه مورد بحث مطابق با شرایط ثبت آماری مربوطه و به میزان ارز تأمیننی ظرف مهلت مذکور و تایق و تضامین مأخوذه بایستی بلافاصله ضبط و با کسر هزینه های مترتب به حساب مربوطه نزد این بانک واریز گردد. همچنین در این موارد لازم است تعهدنامه های مربوطه در خصوص ارائه پروانه گمرکی و پرداخت و تایق مذکور به حساب این بانک در زمان مطالبه خدمت از آن بانک پس از انجام هماهنگی های لازم با بخش حقوقی آن بانک از واردکننده اخذ گردد.

۳- در خصوص مواردی که پیشتر حسب تبصره فوق الذکر پس از تأمین ارز از محل های تعیین شده با انجام ثبت سفارش مبادرت به واردات به صورت ورود موقت قبل از تاریخ این نامه عمومی نموده اند، رفع تعهد ارزی با دریافت پروانه ورود موقت و ارائه تأییدیه از گمرک ذیربط مبنی بر انجام صادرات از محل پروانه مذکور حداقل به میزان ارز تأمیننی امکان پذیر خواهد بود. در این موارد که ارز مربوطه از محل صادرات خود واردکننده یا از محل حساب ارزی (منابع ارزی) واردکننده تأمین گردیده است: اخذ مابه التفاوت نرخ ارز بابت تأخیر در ارائه اسناد حمل حواله های ارزی موضوعیت نخواهد داشت.

مقتضی است مراتب را به کلیه شعب و واحد های ارزی ذیربط ابلاغ و بر حسن اجرای آن نیز نظارت نمایند. ۵۲۵۳۲۶/

اداره سیاست ها و مقررات ارزی

سیدعلی شعبی ۶۰۱۷-۰۲
یحیی کیان ۶۰۱۹-۰۶

بسمه تعالی

«اعلامیه خرید ارز»

تاریخ:

شماره:

کد بانک نام بانک کد شعبه نام شعبه

گواهی می‌نماید که در تاریخ شمسی مطابق با میلادی

از آقای/شرکت: * کد خانم

کد	نوع ارز:	(به عدد)	مبلغ ارز:
نام		(به حروف)	

با نرخ (به ریال): معادل (به عدد): ریال

- بابت: ۱ رفع تعهد صدور کالا با شماره تعهد نامه ارزی:
- ۲ رفع تعهد صدور خدمات با شماره تعهد نامه ارزی:
- ۳ رفع تعهد واردات کالا با شماره اعتبار/برات اسنادی/حواله:
- ۴ سایر

بصورت: ۱ اسکناس ۲ حواله ۳ تراولرچک ۴ چک بانکی ۵ سایر:

خریداری شده و به حساب بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز خواهد شد.

خریداری شده و به حساب این بانک واریز گردیده است.

شعبه
مهر و امضاء

بانک
تاریخ

* توضیح

برای فروشندگان از کدهای زیر استفاده گردد:

۱- اشخاص حقیقی ایرانی	۲- صادرکنندگان کالا	۳- صادرکنندگان خدمات
۴- توریست‌ها	۵- سفارتخانه‌ها و کنسولگریهای خارجی	۶- شرکتهای هواپیمایی خارجی
۷- شرکتهای کشتیرانی خارجی	۸- شرکتهای حمل و نقل زمینی خارجی	۹- دفاتر نمایندگی بانکهای خارجی
۱۰- دفاتر سازمانهای بین‌المللی	۱۱- سرمایه گذاری خارجی	۱۲- سایر شرکتهای خارجی
۱۳- ترانزیت	۱۴- شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران (ایران ایر)	۱۷- شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران
۱۵- سایر شرکتهای هواپیمایی ایرانی	۱۶- سازمان هواپیمایی کشوری	۲۰- شرکتهای بیمه ایرانی
۱۸- سایر شرکتهای کشتیرانی ایرانی	۱۹- شرکتهای حمل و نقل زمینی ایرانی	۲۳- سایر
۲۱- رفع تعهدات واردات	۲۲- ضبط ضمانتنامه‌های ارزی	

پیوست شماره (۴)

مشخصات شناسنامه‌ای متعهد و آدرس	نوع کالا	نوع تعهد			شماره و تاریخ اعلامیه فروش ارز	تاریخ واریز اسناد	نرخ هم ارز ریالی (فی)	مبلغ (تعهد) باذکر نوع ارز	مبلغ کل باذکر نوع ارز	شماره	نحوه مالکیت		نام واردکننده
		گران‌نمایی	کسر تخفیه	عدم ارائه پروانه گمرکی							اعتبار/برات اسنادی/حواله	خصوصی	
									*****				
									*****				
									*****				
									*****				
									*****				
									*****				

پیوست شماره (۵)

ردیف	نام واردکننده	نحوه مالکیت		شماره	مبلغ کل اعتبار طبق اسناد با ذکر نوع ارز	مشخصات کالای اعتبار بلحاظ وزن/تعداد	نرخ هم ارز ریالی * (فی)	تاریخ واریز اسناد/اعلامیه فروش ارز	نوع تعهد			مبلغ تعهد با ذکر وزن/تعداد	نوع کالا	ملاحظات
		دولتی	خصوصی						اعتبار اسنادی/بروات اسنادی	پر وانه گمرکی	عدم ارائه			

* در صورتیکه تأمین ارز از محل فروش ارز سیستم بانکی نبوده، به منبع و یا منابع تأمین ارز اشاره شود.

پیوست شماره (۶)

جدول مصالحه با متعهدین ارزی ناشی از واردات کالا (عدم ارائه پروانه، کسر تخلیه، بیش بود ارزش کالا) برای معادل هر دلار امریکا به ریال

مجموع تعهدات ارزی ایفاء نشده تا سقف ۵۰۰.۰۰۰ دلار			مجموع تعهدات ارزی ایفاء نشده تا سقف ۱.۰۰۰.۰۰۰ دلار			کمتر از ۱۰.۰۰۰ دلار	سالهای تعهد
۲۵۰			۱۵۰			بخشوده	۱۳۵۷-۱۳۵۹
۴۰۰			۳۰۰			بخشوده	۱۳۶۲-۱۳۶۰
۵۵۰			۴۵۰			بخشوده	۱۳۶۵-۱۳۶۳
۷۰۰			۶۰۰			بخشوده	۱۳۶۸-۱۳۶۶
شناور	رقابتی	رسمی	شناور	رقابتی	رسمی	بخشوده	۱۳۷۱-۱۳۶۹
۱۰۰	۷۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰	۶۰۰	۸۰۰		
۱۰۰	۹۵۰	۱۲۰۰	۱۰۰	۸۰۰	۱۰۰۰		
						بخشوده	۱۳۷۷-۱۳۷۲

* برای مبالغ بالاتر از یک میلیون دلار تعهدات مربوط به بخش خصوصی تا سقف دو میلیون دلار، مبالغ وجه المصلحه مندرج در جدول فوق ۱/۵ برابر خواهد بود.

* بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای سقفهای بالاتر از دو میلیون دلار و همچنین مواردی که پرونده مطروحه (صرفنظر از میزان تعهد) از طرف مراجع قضایی منجر به صدور حکم قطعی گردیده است بطور موردی پیشنهاد مصالحه ارائه خواهد نمود.

* در مواردیکه بانک مرکزی جهت پیگیری پرونده در مراجع قضایی هزینه دادرسی پرداخت نموده است واردکننده ملزم به استرداد آن خواهد بود.

بسمه تعالی

تعهدنامه مربوط به ورود و ترخیص کالای اعتبار/برات اسنادی/حواله
«از گمرکات کشور»

اینجانب، نام ..... نام خانوادگی..... فرزند .....

به شماره شناسنامه: ..... صادره از: .....

مدیر شرکت .....

(درمورد شرکتها مشخصات کامل مدیرعامل یا نماینده شرکت با ذکر شماره ثبت شرکتها)

به نشانی .....

دارنده کارت بازرگانی .....

اعلام می‌نمایم که کالای مربوط به اعتبار/برات اسنادی/حواله ارزی به شماره .....

که پروانه گمرکی ورود کالا به شماره .....

به آن شعبه ارائه شده بطور کامل (چه از لحاظ کمی و کیفی) و بدون هیچگونه کسری از گمرک .....

ترخیص گردیده‌لذا چنانچه برای بلنک گشایش‌کننده/پرداخت‌کننده محرز گردد که پروانه‌های گمرکی ورود کالا ارائه شده با کالای مورد اعتبار/برات اسنادی/حواله مطابقت نداشته و یا مربوط به آن نباشد، بانک گشاینده/پرداخت‌کننده و بانک مرکزی محق به پیگیری موضوع از طریق مراجع قانونی خواهند بود و تعهد می‌نمایم که پاسخگوی مطالبات بانک باشم و به بانک حق می‌دهم که طبق مقررات نسبت به ممنوعیت خروج از کشور و لغو کارت بازرگانی و تعقیب کیفری اینجانب اقدام نماید.

محل مهر و امضاء

بدینوسیله صحت امضای متعهد/متعهدین گواهی می‌گردد.

شعبه

بانک

محل مهر و امضاء

شماره: ۰۵/۲۳۷۹۲

مورخ: ۱۴۰۵/۰۲/۱۵

نرخ مترتب بر روز معامله عودت	نرخ مترتب بر تاریخ تأمین ارز	محل تأمین ارز
فروش حواله (EC) مندرج در سامانه (ETS)	خرید حواله (EC) مندرج در سامانه (ETS)	نظام یکپارچه معاملات ارزی و از محل منابع ارزی بانک مرکزی به نرخ ترجیحی ۲۸۵,۰۰۰ ریال و به نرخ حواله (EC) مندرج در سامانه (ETS)
فروش حواله (TT) مندرج در سامانه (ETS)	خرید حواله (TT) مندرج در سامانه (ETS)	صادرات خود، صادرات دیگران، منابع ارزی دیگران نظام یکپارچه معاملات ارزی، از محل منابع ارزی بانک مرکزی به نرخ حواله (TT)
فروش حواله (NEWEC) مندرج در سامانه (ETS) یا فروش حواله (TT) مندرج در سامانه (ETS) هر کدام در سامانه موجود است.	خرید حواله (NEWEC) مندرج در سامانه (ETS)	از محل منابع ارزی بانک مرکزی به نرخ حواله (NEWEC)